

România în răstimpul dintre cele două războaie mondiale

Ca urmare a reformelor agrare din primii ani ai răstimpului 1919-1939, țăranii din cuprinsul României - români, unguri, sași, ruteni - au primit 6 088 098 hectare de pământ. Pe de altă parte, prin dezvoltarea industriei și a căilor de comunicații, a crescut sensibil numărul și ponderea proletariatului în viața economică și social-politică. Constituirea Partidului Comunist Român înseamnă apariția forței politice care va realiza, începând cu 1944, cea mai însemnată și rapidă prefacere din istoria societății românești, în ultimul mileniu.

Tratatetele de pace:

UNITATEA DE STAT, realizată prin voința liber exprimată a tuturor românilor, a fost recunoscută prin tratatele de pace din 1919-1920. Ani dominați de largile acțiuni revendicative și revoluționare ale maselor muncitoare din mai multe țări europene – îndeosebi Germania (Bavaria) și Ungaria, unde pentru scurt timp a fost instaurată puterea muncitorească. Concomitent, guvernele marilor puteri ale Antantei – Marea Britanie, Franța, SUA și Japonia, colaborând cu forțele contrarevoluționare din Rusia, au organizat intervenția militară împotriva statului sovietic, debarcând trupe la Murmansk și Arhanghelsk, la Odesa și în Extremul orient siberian; intervenție agravată și de conflictul ruso-polonez din 1920, în care guvernul român – ca și Iugoslavia și Cehoslovacia – a refuzat să participe în vreo formă, așa cum era sfătuit de cercurile imperialiste, împotriva Republicii Sovietelor. Lupta popoarelor din Rusia, încheiată prin victoria deplină împotriva tuturor forțelor intervenționiste interne și externe, a fost sprijinită de mișcarea muncitorească din întreaga lume. În schimb, în celelalte țări, burghezia a păstrat puterea politică, intervenind cu forța armată împotriva proletariatului care instituise republici sovietice la Bremen (ianuarie–februarie 1919), în Bavaria (aprilie 1919), în Ungaria (martie–1 august 1919), precum și în Ruhr (1919-1920) și la Berlin (1920), unde se formaseră soviete ale muncitorilor în întreprinderi.

Noua configurație politico-teritorială și comlicatele probleme economico-financiare rezultate din primul război mondial au fost dezbătute la conferința de pace de la Paris la 18 ianuarie 1919, și care a dus la semnarea tratatelor de pace. Primul a fost încheiat cu Germania, la Versailles (28 iunie 1919), urmate de tratatul cu Austria, la Saint- Germain en Laye (10 septembrie), pe care România, din cauză că se impuneau anumite cauze referitoare la minorități, clauze care au determinat demisiile succesive ale guvernelor Ion I.C.Brătianu și general Artur Văitoianu, nu l-a semnat decât la 9 decembrie, prim ministru fiind generalul Constantin Coandă. Pacea cu Bulgaria s-a semnat la Neuilly (27 noiembrie): Grecia capătă Tracia, sârbii unele

rectificări de frontieră, cu România fiind menținut hotarul din 1916.

Prin tratatul de pace de la trianon (4 iunie 1920), hotarele Ungariei au fost puse în concordanță cu cele etnice. Teritoriile din Ungaria și Austria, locuite de alte naționalități, se atribuiau acestor naționalități prin tratatul de la Sevres, semnat la 10 august 1920; României îi revenea Bucovina, o parte a Maramureșului cu orașul Sighet, Transilvania, o parte a Crișanei și o parte din Banat. Linia de hotar trecea la apus de Satu-Mare, Oradea, Salonta, Arad; la sud de Mureș, ea avea o formă mai sinuoasă, de la nord-vest spre sud-est. În sfârșit, patru mari puteri, Anglia, Franța, Italia și Japonia, au semnat tratatul prin care recunoșteau intrarea în componența României a teritoriului dintre prut și Nistru (28 octombrie 1920).

Dezvoltarea economico-socială:

SUB RAPORTUL ECONOMIC ȘI FINANCIAR, primii ani ai României întregite (1919-1922) se caracterizează prin mari greutăți, provocate, pe de o parte, de urmările războiului - distrugerii de bogății, inflație, deci nestabilitate monetară, slăbirea simțului etic - și ale exproprierii - scăderea cantitativă și calitativă a producției agricole, țărănimea neputând, din lipsă de utilaj, lucra pământul în condiții bune, pe de altă parte, de o politică economică nu întotdeauna bine inspirată.

Bibliografie:

Enciclopedia României, vol. I, București, 1938;

Localizarea și Structurarea industriei românești, București, 1943;

Enciclopedia României, vol.III-IV, București, 1943.